

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrорvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis Et Breviarii Romani

In quibus origo cuiusque Ritus, Causæ historicæ, vel mysticæ, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, Obligatio, & exquisitus Vsus, additis opportunè Decretis omnibus S. Rituum Congregationis, quàm breuissimiè explicantur

Gavanti, Bartolommeo

Antverpiæ, 1646

Concordia Martyrologij Romani cum Breuiario Romano.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40233

CONCORDIA
MARTYROLOGII
ROMANI
CVM
BREVIARIO ROM.

*Videntur multa pugnare cum Martyrologio Romano,
qua tamen re vera non pugnant; et idcirco ea ob ocu-
los ponere hoc loco volui, ut appareat in sensu concor-
dia qua latet in verbis.*

ITAQUE Ianuarij die 19. li-
cet in Martyrologio habeas
haec verba, *Martha in
Nympha necata est, ceteri
sunt decollati;* & in Breuiario haec alia,
*Ducti in eum locum, qui Nympha di-
cebatur, necantur; ac primum Martha,*
mox ceteris cervices absinduntur;
ne tamen dicas: Ergo Martha quoque
decollata fuit. Nam in Breuiario men-
dum irrepit Typographi incuria: le-
gendum enim est *Martha*, non *Martha*,
quod ultimò est emendatum; &
erit sensus: Necantur omnes, ac pri-
mùm Martha necatur; mox ceteri sunt
decollati, seu, quod idem est, ceteris
ceruices absinduntur.

*Eiusdem die 22. in Martyrolog. 70.
socij S. Anastasij in fluenta sunt de-
mersi; at in Breuiario videntur decollati.
Una, inquit, cum 70. aliis securi percu-
titur. Nihilominus concordant textus,
si legas periodum cum legitima di-
stinctione: Mox à Persis variis cru-*

ciatibus affectus à Rege Chosroa unà
cum 70. aliis. & hoc verum est, quia in
fluenta & hi demersi sunt ante obitum
S. Anastasij, iuxta Martyrologium:
Anastasius deinde solus securi percus-
titur, quod asserunt Breuiarium & Mar-
tyrologium.

*Februarij 6. Martyrologium docet,
Dorotheam passam sub Apricio, Bre-
uiarium sub Apricio: verum vtroque
nomine vocabatur Præses apud His-
toricos. Sicut Aprion, Tentyrorum Epi-
scopus, in Vita S. Pachomij appellat-
ur *Saprian à S. Athanaso Apolog. 2.
de Fuga sua*; & apud Italos, Luigi,
Aloisio, Ludouico, quæ sunt idem. &
hoc semel adnotasse, sit satis pro locis
etiam memorandis infra.*

*Aprilis 14. Tiburtius & socij in
Martyrologio gladio percussi sunt, mo-
re nobilium; in Breuiario, securi feriun-
tur, more seruorum. Sed apud Scrip-
tores vtroque modo explicari solet
idem genus mortis, hoc est, decollatio.*

Ibidem.

Ibidem. *Almachius & Amachius* videntur differre; at vnum est & idem nomen, vt suprà diximus, *Februario* 6. in casu simili vnius litterae aditæ.

Eiusdem die 17. Martyrologium in Anieeto nominat persecutionem *M. Aurelii & Antonini & Lucy Veri*; Breuiarium meminit tantum *M. Aurelii Antonini*. Quis autem sentiat, contraria loqui eos, quorum alter tacet quod alter dicit? passim id accidit in Euangeliis, quorum est mira concordia.

Eiusdem die 26. licet in 6. Lectione Breuiarij legas, *Imperatorem adit*, ne putas tamen eum esse Diocletianum, de quo in praecedenti Lectione; sed Maximianum, de quo hac die in Martyrologio.

May 1. Philippus in Martyrologio apud Hieropolim Asia moritur; in Breuiario, apud Hieropolim Phrygia. hæc autem est minoris Asia regio. Quid obiicies?

Eiusdem 2. obiisse dicitur Athanasius in Martyrologio tempore *Valentiniani & Valentis*; in Breuiario, sub *Valente*: utrumque tamen verum est, vt patet, tacito alterius nomine.

Eiusdem 3. Alexander Papa in Martyrologio multa patitur ante peremptionem, neque illa est ibi mentio decollationis; in Breuiario dicitur securi percussus, omissis præviis aliis tormentis. Sed conciliantur hæc loca facile: quia breuius in Breuiario, fusiùs in Martyrologio de eo & sociis agitur; & alter textus alterum explanat in genere mortis & peremptionis instrumento.

Eiusdem 12. Videbantur hæc contraria: in Martyrologio, pridie huius dies corpora SS. Nerei, &c. fuere trans-

lata; in Breuiario legitur, *Hac diē Explica Martyrologium*, quod in primis Vesperis Festi (& re vera ita factum est:) quæ primæ Vesperæ attinent ad hanc diem Festi, more Ecclesiastico. Præterea, Hac die recondita sunt corpora, quæ pridie fuerunt translata. & hic est sensus verborum Breuiarij.

Eiusdem 27. S. Ioannes Papa dicitur in Martyrologio *diu maceratus in carcere*; & in Breuiario, *paucis diebus cessisse è vita*: hoc est, post diutinam macerationem, breui morbo adueniente, vitam finiuit.

Junij 9. In Martyrologio, Promotus in martyrio SS. Primi & Feliciani dicitur *Præses*; in Breuiario, *Prætor*: at utrumque titulum legimus apud Historicos in Promoto.

Eiusdem 12. Basiliades & socij moriuntur in persecutione *Diocletiani & Maximiani*, si Martyrologium legas: diuisim utrumque leges in Breuiario; quia in persecutione *Diocletiani* torti sunt à *Maximiano*, & utriusque una fuit persecutio.

Eiusdem 18. A Fabiano *indice*, inquit Martyrologium, tenti sunt Marcus & Marcellianus; à Fabiano *duce*, ait Breuiarium. Quid dubitas? Dux ipse militum fuit iudex. *Ibidem* leges, lanceis, telis. Vide infra Decemb. 21.

Julij 10. Septem fratres in Martyrologio, sub *Antonino Pio*; in Breuiario, sub *M. Aurelio Antonino*. Una vero fuit amborum persecutio.

Eiusdem 18. Filii S. Symphoros ad trochleas extenduntur in Martyrologio; ad palum alligati dicuntur in Breuiario. Lege *Adonem*, qui de iisdem scribens 27. Junij ait: Imperator iussit septem figi stipites, ibique filios ad trochleas extendi. non ergo ea loca pugnant.

Eius-

Eiusdem 27. Pantaleon à *Maximiano* tentis, in Martyrologio; à *Diocletiano* Nicomediae, in Breuiario. Tu explica de Maximiano Galerio, qui apud Diocletianum erat; non de Maximiano Herculeo, qui Mediolani degebat.

Augusti 2. in Martyrol. fit mentio *Valeriani* in martyrio Stephani Papæ, non autem *Gallieni*: de quibus in Breuiario. Vna tamen erat eorum persecutio.

Eiusdem 25. Astyages *Regis* iussu. ita Martyrologium de obitu S. Bartholomæi. Dicitur autem in Breuiario, quod Astyages erat frater *Polimij Regis*; ergo non erat Rex, potuit tamen esse Rex etiam ille, & frater Regis.

Septembri 14. Cornelius in persecutio Decij decollatur in Martyrologio; *Gallo & Volusiano* Imperatoribus obit in Breuiario. An perduravit persecutio Decij usque ad Gallum & Volusianum? indixit eam Decius, renouauit Volusianus, ex *Baron. in Annal. anno Christi 255.*

Eiusdem 19. In martyrio S. Iannuarij meminit *Diocletiani* Martyrologium; addit *Maximianus*; nomen Breuiarium. sed iam diximus eamdem perfuisse persecutionem. Et eodem modo

conciliabis textus in Festo SS. Cosmæ & Damiani, 27 eiusdem.

Octobris 9. Dionysius in Martyrologio à *Fescennino gladio* animaduertitur; in Breuiario à *Fescennio securi* percutitur. Duplex varietas, in nomine iudicis, & in instrumento martyrij: sed recole quæ supra diximus ad diem 6.

Febr. & 14. Aprilis.

Eiusdem 26. Euaristus in Martyrologio, sub *Adriano*; in Breuiario, sub *Traiano*: sed coronatur ait, sub Adriano; Pontificatum geslit sub Traiano. hoc est: Septem annos sub Traiano rexit Ecclesiam, anno secundo Adriani martyris occubuit, *Baron. in Annal.*

Decemb. 21. S. Thomas in Martyrologio prædicat Euangelium Hyrcanis & Brachmanis; in Breuiario, Hyrcanis & Baetris. Vtrumque tamen verum est, & Brachmanis in India, & Baetris in Scythia prædicauit.

Ibidem. Martyrologium tradit, quod lanceis transfixus fuit; Breuiarium, quod telis confosilius. An, quia telum est omne id quod manu iaci potest, inde commune fit nomen lanceis, & similibus aliis armorum generibus? nulla igitur in prædictis discordia; sed omnia consona in sensu, si minus in verbis.

PLA